

ข้อแนะนำในการดูแลรักษาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

ส่วนประกอบของคอมพิวเตอร์โดยทั่วไปประกอบด้วย 2 ส่วนด้วยกัน

ส่วนที่ 1 คือ ฮาร์ดแวร์ หมายถึงตัวเครื่องและอุปกรณ์ต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ ทุกๆชิ้นที่เราสามารถจับต้องหรือสัมผัสได้ เช่น คีย์บอร์ด จอภาพ เครื่องพิมพ์ ซีพียู แรม เมนบอร์ด และอื่นๆ เป็นต้น โดยค่าน้ำหนักตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ จะมีปุ่มสำหรับกดเพื่อ เปิด-ปิด Reset เครื่อง และมีไฟบอกสถานะการทำงานของเครื่องติดตั้งอยู่ นอกจากนี้ยังเป็นส่วนของจอภาพ คีย์บอร์ด เมาส์และลำโพง ซึ่งจะมีลักษณะคล้ายๆ กันในคอมพิวเตอร์ทุกๆ เครื่อง

ส่วนที่ 2 คือซอฟต์แวร์ หมายถึง โปรแกรมที่สั่งให้เครื่องทำงานนั่นเอง โดยมากจะมากับแผ่นซีดีหรือดีวีดี หรือดาวน์โหลดมาจากอินเทอร์เน็ตและส่วนมากจะต้องผ่านขั้นตอนการติดตั้ง (install หรือ setup) ลงในฮาร์ดดิสก์ เพื่อให้รู้จักกับเครื่องเสียก่อน จึงจะใช้งานได้โปรแกรมมีหลายประเภทตั้งแต่ระบบปฏิบัติการวินโดวส์ลินุกซ์ ออฟฟิศ นีโรว์ เพาเวอร์ซีดีดี โปรแกรมป้องกันไวรัส และอื่นๆอีกมากมาย

การดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วไป

- 1) ควรตั้งเครื่องให้ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 15 ซม. เพื่อให้อากาศถ่ายเทและลดความร้อนภายในเครื่อง
- 2) ไม่ควรตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ที่มีฝุ่นละอองมาก (วางใต้โต๊ะมีฝุ่นมากกว่าวางบนโต๊ะ), อุณหภูมิไม่คงที่, มีแสงแดดส่อง , มีความชื้นสูง , มีการสั่นสะเทือนบ่อย , ใกล้กับแหล่งกำเนิดไฟฟ้าแรงสูงสนามแม่เหล็ก
- 3) ไม่ควรวางสิ่งของไว้ปิดช่องระบายอากาศของจอภาพและตัวเครื่องคอมพิวเตอร์
- 4) ไม่ควรนำน้ำ กาแฟ หรือของเหลวอื่นๆ มาตั้งใกล้เครื่อง เพราะสิ่งเหล่านี้อาจทำให้เครื่องเสียหายได้
- 5) ไม่ควรเคลื่อนย้ายเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือถอดสายใด ๆ ที่ต่อเชื่อมกับเครื่องขณะกำลังเปิดใช้งานอยู่
- 6) ควรต่อเครื่องคอมพิวเตอร์กับ UPS หรือ STABILAZER หากกระแสไฟฟ้าไม่คงที่
- 7) หากปิดเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วไม่ควรเปิดเครื่องโดยทันที ให้รอสักประมาณ 1 นาที จึงเปิดเครื่องใหม่ เพราะกระแสไฟฟ้าอาจทำให้เครื่องเสียหาย
- 8) ควรมีการติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัส/สปายแวร์ และต้องอัปเดตฐานข้อมูลไวรัส (Signature Database) อยู่เสมอ
- 9) หากมีปัญหาเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ควรปรึกษาช่างผู้ชำนาญก่อนดำเนินการด้วยตนเอง

การดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เบื้องต้น แบ่งออกเป็นหลักๆได้ 3 อย่าง คือ

- 1) (Hardware) หรือพวกอุปกรณ์ต่างๆ ที่อยู่ภายใน และภายนอกเครื่องคอมพิวเตอร์
- 2) (Software) พวกโปรแกรมที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ของเรา
- 3) (Peopleware) คือ คนที่ใช้คอมพิวเตอร์ ต้องระมัดระวังในการใช้งาน

1. การดูแลรักษา ทางด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware)

1.1 เรื่องความสะอาดภายในเครื่อง คือ ฝุ่น, ใยผ้า, ใยแมงมุม, เส้นผม ซึ่งมักจะเกาะอยู่บริเวณซิงค์ระบายความร้อน ทำให้การระบายความร้อนของอุปกรณ์ไม่คึก คารดูแลทำความสะอาด เรื่องนี้ควรให้ความสำคัญมากหน่อย ทำให้อายุการใช้งานมากขึ้น

1.2 ที่ตั้งของคอมพิวเตอร์ หากวางไว้บริเวณมุมอับ การระบายความร้อนจะไม่ดีเท่าที่ควร ไม่ควรวางใกล้ซิงค์ติดกำแพง หรือไปวางในมุมอับ ควรเป็นมุมที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก จะดีที่สุด ถ้าไม่มีมุมที่วางจริงๆ ควรจะนำพัดลมมาช่วยเป่าก็ได้ วางบนโต๊ะดีกว่าวางกับพื้นเพราะพื้นมีฝุ่นมากกว่า หรือระหว่างการใช้งาน ขาหรือเท้าอาจไปกระแทกกับเครื่อง ส่งผลทำให้เครื่องทำงานผิดพลาดได้

1.3 สังเกตสิ่งผิดปกติของอุปกรณ์ภายในคอมพิวเตอร์ ลองเปิดฝา สังเกตดูภายใน ตัวอุปกรณ์ว่ามีรอยไหม้ หรือที่ตัวอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ตัวคาปาซิเตอร์ (ตัวทรงกระบอกที่หัวมีกากบาทที่บนหัว) สังเกตดูมีลักษณะบวมๆ เหมือนจะพองออกมาหรือไม่ มีน้ำยาซึมออกมาไหม หากเจอลักษณะดังกล่าว ให้รีบส่งซ่อม เพราะคอมพิวเตอร์จะเสียมากกว่าเดิม สังเกตพัดลมทุกตัว ในเครื่องหมุน ทำงานปกติทุกตัวหรือไม่ หากตัวไหนหยุดหมุน ก็ควรจะเปลี่ยน เนื่องจากความร้อนสะสมภายในจะทำให้อายุการใช้งานสั้นลง หรือทำให้ทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

2. การดูแลรักษา ทางด้านซอฟต์แวร์ (Software)

เรื่องซอฟต์แวร์ มีโอกาสเจอปัญหาได้หลายรูปแบบ

2.1 การลงโปรแกรม ควรลงเฉพาะโปรแกรมที่จำเป็นต้องการใช้งาน ไม่ควรถอนการติดตั้งโปรแกรม บ่อยๆ เพราะจะทำให้เครื่องอืดหรือ แล้ง ค้าง ได้ บางโปรแกรมอาจกลับมาใช้งานไม่ได้อีก ควรจะลงโปรแกรมที่จะใช้และจำเป็น เพราะพื้นที่จะน้อยเกินไปจนทำให้วินโดวทำงานไม่ได้ โดยเฉพาะในไดร์ฟซี ควรตรวจสอบพื้นที่เหลือในไดร์ฟซี ก่อนจะทำกรลงโปรแกรม

2.2 การเก็บข้อมูล ข้อมูล เอกสาร ไฟล์ต่างๆ ที่เราจะเก็บไว้ แนะนำไม่ควรเก็บในไดร์ฟซี ให้เก็บไปไว้ที่ไดร์ฟซีไดร์ฟ ที่ไดแบ่งฮาร์ดดิสก์เอาไว้ เป็นที่สำรองข้อมูล ปกติ ไดร์ฟซี เป็นไดร์ฟที่ใช้ลงโปรแกรมเสมอ หากเวลามีปัญหาไดร์ฟซีก็จะโดนก่อน ฉะนั้นควรเก็บไปไว้ที่อื่นแทน ข้อมูลจะได้ไม่หาย ไดร์ฟซี ก็ไม่เต็มเร็วด้วย โดยเฉพาะ เพลง หนัง ภาพถ่าย จะกินพื้นที่เยอะมาก

2.3 รู้จักสังเกตโปรแกรมแปลกๆ โปรแกรมแปลกๆ ที่ไม่เคยเห็นในเครื่องตั้งแต่แรก ที่ใช้อยู่ ถ้ารู้ว่าเป็นโปรแกรมอะไร และไม่จำเป็นก็ควรเอาออกไป แต่ ถ้าหากบางทีติดมาขณะเล่นเน็ต ขณะที่คลิก next Yes Ok คลิกแบบไม่ได้อ่านว่ามันคืออะไร หรือว่าอ่านแล้วไม่เข้าใจแปลไม่ออก ไม่ควรกด Yes ควรจะกด Cancel ดีกว่า

2.4 เว็บบอกภัย เว็ปคาร์วน โหลด เว็ปลามก เว็ปแจกของฟรี เว็ปโปรแกรมพวกแสบเกอร์ (พวกเจาะระบบ) เป็นต้นครับ ไวรัสมัลแวร์ โปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ มักจะมาพร้อมกับเว็บเหล่านี้เยอะ ถ้าหากต้องการใช้งานเว็บเหล่านั้น ก็ควรหาวิธีป้องกัน หรือเวลาที่มีข้อความแสดงให้ Yes หรือ No ก็ควรจะอ่านก่อน ไม่ควรจะคลิกทันที บางครั้งมีการหลอกให้คลิกก็มี เพราะโดยส่วนใหญ่เมื่อเห็นแบบนี้ มักจะกดคลิก Yes ไว้ก่อนเสมอ ทำให้ติดไวรัส ติดสไปยาแวร์ ติดโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ เข้ามาในคอมพิวเตอร์ ควรจะดูดีๆ ก่อนกดคลิก

2.5 ติดตั้งโปรแกรม ป้องกัน คัดจับ ไวรัส โปรแกรมจำพวกนี้ควรที่จะมีในเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีหลายแบบ ทั้งเสียเงิน ไม่เสียเงิน แต่ที่แนะนำช่วงนี้ ก็มี NOD32 โปรแกรมไม่ใหญ่ เครื่องไม่อืด ใช้งานง่าย และอย่าลืมอัปเดตข้อมูลไวรัสให้โปรแกรมด้วย จะได้รู้จักไวรัสตัวใหม่ๆ

2.6 การดูแล และ บำรุงรักษาระบบ ขั้นพื้นฐาน ควรจะทำให้สม่ำเสมอ การใช้งาน โปรแกรม จะได้ไม่อืด ไม่ช้า เป็นการบำรุงรักษาอุปกรณ์ไปในตัวด้วย สิ่งที่ทำ เช่น Disk Cleanup (เก็บกวาดขยะบน ฮาร์ดดิสก์), Check disk (ตรวจสอบสภาพฮาร์ดดิสก์) และ Disk Defragmenter (จัดเรียงข้อมูลเพื่อเร่งความเร็วในการอ่านข้อมูล)

3. พีเพิลแวร์ (Peopleware)

บุคคล หรือผู้ที่ใช้งานคอมพิวเตอร์ สิ่งที่ต้องรู้ ควรกระทำ ควรแก้ไข

3.1 การอ่าน อ่านก่อนคลิก อ่านสักระยะ จะได้ว่า จะต้องทำอะไรบ้าง ภาษาอังกฤษ คำศัพท์ มันจะซ้ำๆกัน ถ้าแปลไม่ได้จริงๆ ปัจจุบันมีโปรแกรมแปลหลายแบบ ที่แปลแล้วอาจไม่ตรงแต่ก็พอจะเอาได้ ถ้าไม่ได้ก็ควรถามจากผู้รู้ อย่างน้อยก็รู้ว่าจะทำยังไงต่อไป

3.2 อารมณ์ กรณีคอมพิวเตอร์เปิดช้า หรือค้าง ไม่ควรเคาะคีย์บอร์ด กระแทกเมาส์ แรงๆ หรือดับเบิลคลิกถี่ เพราะจะทำให้เครื่องช้ามากขึ้น อาจถึงขั้นเครื่องค้างไปเลย

3.3 การทำโดยไม่มีความรู้ การต่ออุปกรณ์ การใช้งานอุปกรณ์ หรือ ต่ออุปกรณ์เสริมต่อพ่วงต่างๆ ก่อนใช้งาน ควรอ่านคู่มือการใช้งานก่อน